Sisukord

Uus pearaamat ... 3
Aruande väljad ja filtrid: Faas I ja Faas II ... 3
Faas I - ette valitud väljad ... 3
Faas II - kasutaja lisab välju ise ... 3
Faas II-s lisanduvad funktsioonid ... 4
Periood ... 4
Filtrid ... 4
Vaated ... 4
Väljad ja tabelihaldus ... 4
Eksport ... 5
Keel ... 5
Õigused ... 5
Faas I - toimiv aruanne ... 5
Aruande avamine ... 5
Tööriistariba ... 6
Aruande salvestamine ... 6
Aruande saatmine ... 6
Filtrid ... 7
Konto otsingu süntaks ... 8
Rohkem näiteid ... 8
Otsingu põhimõte: VÕI ja JA ... 8
Konto ja Objekt kasutavad eri märke ... 9
Mis muutub võrreldes vana pearaamatuga ... 9
Objekt ja Objekti tase ... 9
Väli „Objekt" ... 9
Objekti kombinatsioonide näited ... 9
Väli „Objekti tase" ... 10
Väljade koostoimimine ... 10
Objektifiltri mõju saldodele ... 10
Muutus filter ... 11
Näited ... 11
Loogika kontroll (QA) ... 11
Näidisbaasi kontrollarvud ... 11
Vaated ... 12
Kronoloogiline ... 12
Näita/peida kõik read ... 12
Näita vahesummat ... 12
Saldode kuva ... 13
Vali tulbad ... 13
Eksport ja väljatrükk ... 13
Keel ... 14
Faas II - täiendused ... 14
Periood ... 14
Laiendatud filtrid ... 14
Konto kaardi väljad (mutrivõti) ... 15
Konto lisaväljad ... 15
Vahesumma lisalõiked ... 15
Vahesumma objekti taseme lõikes ... 15

Vahesumma erisoodustuse lõikes 16
Koondvaade korr. kontode lõikes 16
Saldeerimata vaade 16
Väljad ja tabelihaldus 16
Eksport 17
Keel 17
Oma aruandeõigus 17
Pearaamatu aruande õigused 17
Õiguste tasemed 17
Soovitatavad kombinatsioonid 18
Laiendatud õigus - ainult kasutaja objekti andmed 18
Näide 18
Oma õigus - ainult kindlad kontod (Faas II) 18
Pearaamatu avamine 19
Piiratud kontodega aruande salvestamine 19
Kõik õigus 19
Oluline teada 19

Uus pearaamat

Pearaamatu aruanne annab ülevaate kontode käibest ja saldodest valitud perioodil. Aruanne tarnitakse kasutajatele **kahes faasis**:

- **Faas I** - toimiv aruanne. Kasutaja saab teha pearaamatupäringuid, filtreerida tulemust (periood, kontod, kanded, saldo, muutused, objekt), valida vaate (Detailvaade, Koondvaade; Detailvaates kronoloogiline järjestus ja vahesumma) ning laadida andmed alla Exceli, PDF-i ja XML-ina. Toetatud on **Laiendatud** aruandeõigus.
- **Faas II** (aeg otsustamisel) - täiendused, mis on kokku võetud jaotises *Faas II-s lisanduvad funktsioonid*.

See wiki on töös ja täieneb: kui aruandesse lisandub uusi funktsioone, lisatakse need siia vastava faasi alla.

Aruande väljad ja filtrid: Faas I ja Faas II

Pearaamatu aruanne on ehitatud nii, et kasutaja saab ise valida, **milliseid andmeid aruandes näidata** ja **mille järgi andmeid filtreerida**. Täielikult hakkab see toimima Faas II-s.

Faas I - ette valitud väljad

Faas I-s on aruandes **kindel valik välju ja filtreid**. Need on andmed, mida pearaamatu aruandes kõige sagedamini kasutatakse.

- Kasutaja saab neid välju **peita ja tagasi lisada** nii aruandetabelis („Vali tulbad„ alt) kui ka filtrites (filtrisektsiooni juures oleva mutrivõtme alt).
- **Uusi välju**, mida nimekirjas ei ole, kasutaja ise lisada **ei saa**.

Faas II - kasutaja lisab välju ise

Faas II-s saab aruandesse lisada välju kolmel tasandil.

1. **Andmeväljad.** Filtri juures olev **mutrivõti** avab väljade nimekirja. Faas I-s on seal ette valitud väljad, Faas II-s saab sinna lisada kõik andmeväljad - näiteks KANDED filtri puhul kõik kandel olevad väljad, mille järgi saab aruandes filtreerida.
2. **Seotud andmekaardi väljad.** Ka igal andmeväljal on oma mutrivõti, mille kaudu saab filtreerida selle väljaga seotud andmekaardi väljade järgi. *Näide:* kandel on väli **Klient** - selle mutrivõtme alt saab filtreerida **kliendikaardi** väljade järgi.
3. **Konto lisaväljad.** Konto kaardi lisaväljade järgi saab samuti filtreerida. Kui lisavälja kaardil on märgitud **„Nähtav aruandes“** ja **„Filtreeritav aruandes„**, ilmub lisaväli aruandes konto lisaväljade mutrivõtme valikusse.

Andmevälju ja seotud andmekaardi välju hallatakse registris **Valitavad väljad**. Iga välja juures saab valida:

Valik	Mida see teeb
Nähtav aruandes	Väli ilmub aruandetabelis „Vali tulbad“ nimekirja (või kaob sealt).
Filtreeritav aruandes	Väli ilmub filtrisse (või kaob sealt).

Faas II-s lisanduvad funktsioonid

Faas I-s on aruanne täielikult kasutatav. Allpool on funktsioonid, mis lisanduvad **Faas II-s**.

Periood

- **Isiklik vaikimisi periood** - aruande vaikimisi periood võetakse kasutaja isiklikest seadistustest (vt *Faas II → Periood*).

Filtrid

- **Kontsern** - kontserni firmade valik (kontserni baasis nimetusega „Firma„).
- **Simulatsioon** - simulatsioonikannete kaasamine või välistamine.
- **Kande lisaväljad** - filtreerimine kande/dokumendi lisaväljade järgi (nt Artikli kood, Olemus). Faas I-s seda filtrit aruandel ei ole.

Vaated

- **Näita vahesummat** - Faas I-s saab vahesummat näidata ainult **Objekti** ja **Projekti** lõikes. Faas II-s lisanduvad **objekti tasemete** (iga baasis seadistatud tase eraldi), **Kliendi, Hankija, KM koodi, Valuuta** ja **Erisoodustuse** lõiked.
- **Koondvaade korr. kontode lõikes** - lisandub linnuke „Korr. konto“, mis näitab iga konto all korrespondeerivate kontode lahustust.
- **Saldeerimata vaade** - uus vaade, kus Algsaldo ja Lõppsaldo on jaotatud Deebet ja Kreedit tulpadesse. Vaates saab kasutada „Näita vahesummat„ valikut kõigis lõigetes: Objekt, objekti tasemed, Projekt, Klient, Hankija, KM kood, Valuuta ja Erisoodustus. Faas I aruandel seda vaadet ei ole.

Väljad ja tabelihaldus

- **Valitavad väljad ja Lisaväljad** - kasutaja saab ise lisada aruandesse andmevälju, seotud andmekaardi välju ja konto lisavälju ning valida, kas need on aruandes nähtavad ja/või filtreeritavad. Vt *Aruande väljad ja filtrid: Faas I ja Faas II*.
- **Kogused** - koguste veerud.
- **Numbri täpsus** - ühiku/täpsuse valik kõigile numbriveergudele korraga.
- **Sortimine** - Sort1 / Sort2.
- **Summaridade sildid** - Algsaldo / KOKKU (periood) / Lõppsaldo sildid seotakse KMK veerust lahti (vt *Saldode kuva*).
- **Kohustuslikud veerud** - Konto, Deebet ja Kreedit veergu ei saa enam „Vali tulbad“ alt peita.

Eksport

- **CSV** - faili allalaadimine CSV-na. Faas I-s saab alla laadida Exceli, PDF-i ja XML-i.

Keel

- **Keele valik aruande pealt** - Faas I-s järgib aruanne süsteemi keelt (eesti/inglise).
- **Teised keeled** - nt läti, leedu, soome.

Õigused

- **Oma aruandeõiguse tugi** - Faas I-s toetatakse Laiendatud aruandeõigust.

Faas I - toimiv aruanne

Faas I-s saab kasutaja teha pearaamatu päringu, filtreerida tulemust, valida vaate ja laadida andmed alla.

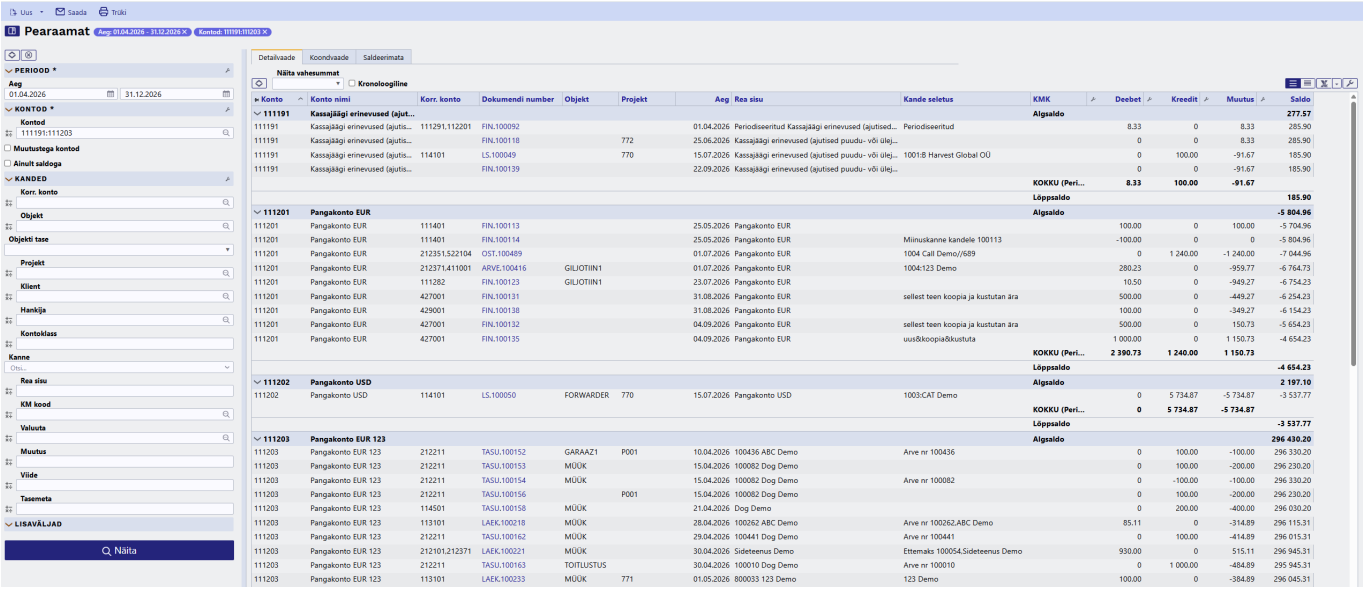

Aruande avamine

- **Vaikimisi periood** on jooksev täiskuu. *Näide:* kui täna on 20.10.2026, avaneb aruanne perioodiga 01.10.2026-31.10.2026.

- **Kontod** väli on vaikimisi **tühi**, mis tähendab **kõiki kontosid**. Nupule **„Näita„** vajutades kuvatakse kõigi kontode andmed. Kontode kitsendamiseks vali Kontod filtrist soovitud kontod (vt *Konto otsingu süntaks*).
- **Valikud jäävad meelde.** Kui muudad perioodi, lisad filtreid vms, avaneb aruanne järgmisel korral samade valikutega.
- **Algse oleku taastamiseks** vajuta filtripaneeli ülaosas nuppu **„Tühjenda filtrid“** (ringis rist ⊗). Filtrid tühjendatakse ja perioodiks määratakse uuesti vaikimisi periood ehk jooksev täiskuu.

Veel ei toimi:

- Kasutaja isiklike seadistuste (`Isiklikud → Kasutaja → Vaikimisi → Periood`) valik aruande vaikimisi perioodi veel ei mõjuta. Lisandub Faas II-s.
- PERIOOD sektsiooni mutrivõtme alt **„Taasta algseaded„** perioodi vaikimisi perioodiks veel ei taasta *(tegemisel)*.

Tööriistariba

Aruande ülaosas on nupud **Uus**, **Saada** ja **Trüki**.

Nupp	Tegevus
Uus ▾	Noole alt avanevad valikud **Salvesta vaade** (`Ctrl`+S) ja **Kopeeri vaade** (F3).
Saada	Saadab aruande e-postiga PDF-failina (vt *Aruande saatmine*).
Trüki	Aruande väljatrükk brauseri prindivaates.

Aruande salvestamine

Kui soovid sama perioodi, filtrite ja veergude valikuga aruannet hiljem uuesti kasutada, salvesta see vaatena:

- **Uus ▾ → Salvesta vaade** või klahvikombinatsioon `Ctrl`+S.
- **Uus ▾ → Kopeeri vaade** või F3 teeb avatud vaatest koopia.

Aruande saatmine

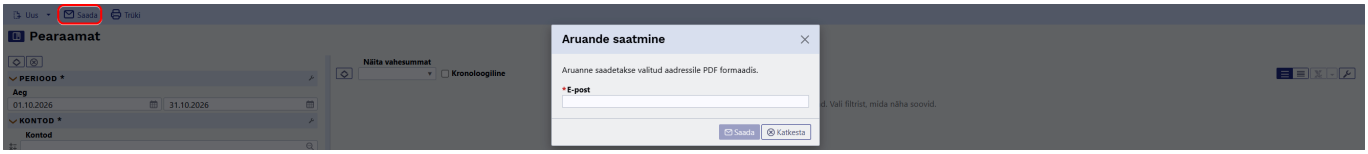

Nupp **Saada** avab akna **„Aruande saatmine“**. Aruanne saadetakse sisestatud aadressile **PDF-formaadis**.

- **E-post** (kohustuslik) - saaja e-posti aadress.
- **Saada** - saadab aruande. Nupp on aktiivne alles siis, kui E-post on täidetud.
- **Katkesta** - sulgeb akna aruannet saatmata.

Saadetakse avatud aruanne samade valikutega nagu ekraanil: periood, filtrid, vaade ja veerud.

Filtrid

Filtrid on jaotatud **kolmeks sektsiooniks (voldikuks)**: **PERIOOD**, **KONTOD** ja **KANDED**. Kande lisaväljade järgi filtreerimine (sektsioon LISAVÄLJAD) lisandub Faas II-s.

Sektsiooni pealkirja juures oleva **mutrivõtme** alt saab filtrivälju **peita ja tagasi lisada**. Nupp **„Taasta algseaded„** taastab algse filtrivaliku.

KONTOD ja **KANDED** sektsioonil on erinev roll:

- **KONTOD** - konto ja konto kaardi omaduste filtrid. Vastab küsimusele: *milliste kontode tehinguid näitan?*
- **KANDED** - kanderea omaduste filtrid (kande vastaskonto, Objekt, Kanne, Rea sisu jne). Vastab küsimusele: *milliseid kandeid näitan?*

Sektsioon	Filter	Kirjeldus
PERIOOD	Aeg	Päringu algus- ja lõppkuupäev.
KONTOD	Kontod	Kontode vahemik või loend. Tühi väli = kõik kontod. Süntaks: **:** vahemik, **,** VÕI, & JA (seadistatav), % metamärk, **!** eitus - vt *Konto otsingu süntaks*.
	Ainult muutustega	Näitab ainult kontosid, millel on perioodis käive (liikumine).
	Ainult saldoga	Näitab ainult kontosid, millel on saldo.
KANDED	Korr. konto	Kande **vastaskonto** järgi. NB! See erineb konto kaardi „Korr. konto“ väljast, mis lisandub Faas II-s Konto filtri mutrivõtme alt konto kaardi väljana.
	Objekt / Objekti tase	Objektifilter. + = VÕI, **,** = JA, % = täidetud, # = tühi - vt *Objekt ja Objekti tase*.
	Kanne	Kande tüüp (nt ARVE, FIN, INV, KULUTUS, LAEK, PALK, TASU).
	Projekt	Projekti järgi. **Arvestab projektide hierarhiat:** peaprojekti valimisel kuvatakse ka kõigi selle alamprojektide kanded; alamprojekti valimisel ainult selle projekti kanded.
	Klient	Kliendi järgi. Kliendikaardi väljade järgi filtreerimine lisandub Faas II-s.
	Hankija	Hankija järgi. Hankijakaardi väljade järgi filtreerimine lisandub Faas II-s.
	Rea sisu	Kanderea sisu/seletuse teksti järgi.
	KM kood	Käibemaksukoodi järgi.
	Valuuta	Valuuta järgi.
	Muutus	Muutuse (summa) suuruse järgi: suurem / väiksem / võrdub / ei võrdu; märk +/- - vt *Muutus filter*.
	Viide	Viite järgi.
	Tasemeta	Jätab välja kanderead, millel valitud **objekti tase** on täidetud (sisesta taseme number). Alles jäävad read, kus see tase on tühi. Filter rakendub üksikutele ridadele, mitte tervele kandele, seega summad on korrektsed.

Konto otsingu süntaks

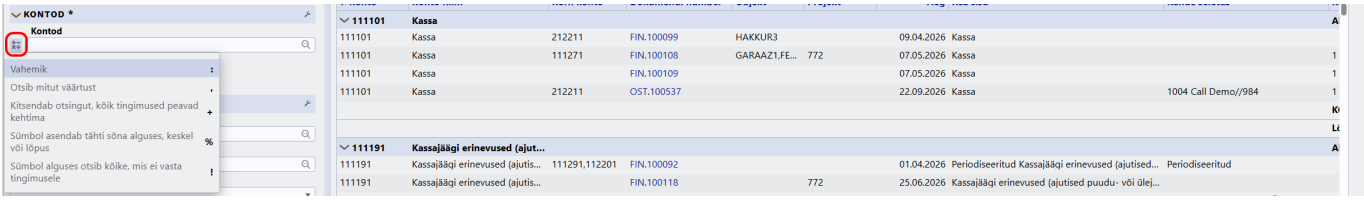

Konto väljal saab otsingumeetodeid omavahel kombineerida. Tühi väli = kõik kontod.

Märk	Tähendus	Näide	Tulemus
:	vahemik	`1000:1999`	kontod 1000-1999
,	**VÕI** - vähemalt üks väärtus (laiendab)	`1000,2000`	konto 1000 või 2000
&	**JA** - kõik tingimused korraga (kitsendab)	`10%&%5`	algavad „10„ ja lõppevad „5“-ga
%	metamärk	`10%`	algavad „10„-ga
!	eitus (välistus)	`!1000`	kõik kontod, v.a 1000

Rohkem näiteid

Sisestus	Tulemus
`010:1011`	kontod 010-1011
`10101,111201,521000`	kontod 10101, 111201 või 521000
`10%,52%`	kontod, mis algavad „10“ või „52„
`%5`	kontod, mis lõppevad „5“-ga
`%50%`	kontod, mis sisaldavad „50„
`10%&%5%`	kontod, mis algavad „10“ ja sisaldavad „5„
`10%&!%5%`	kontod, mis algavad „10“, aga ei sisalda „5„
`010:1011,!1000`	kontod 010-1011, v.a konto 1000
`4%,!42%`	kontod, mis algavad „4“, v.a need, mis algavad „42„

`!` üksi otsib kõiki kontosid, mis tingimusele ei vasta - nt `!1000` = kõik kontod, v.a 1000. Koos vahemikuga välistab ainult selle seest - nt `010:1011,!1000`.

JA-märk on seadistatav. JA-märgi määrab süsteemiseadistus **„Mitme teksti korraga otsingu märk“**: &, +, | või **tühi**. Legendis kuvatakse seadistatud märk (nt + puhul & asemel +). Funktsioon jääb samaks. Kui seadistus on tühi, ei saa mitme tingimuse korraga otsingut kasutada.

Otsingu põhimõte: VÕI ja JA

Otsingu aluseks on kaks põhitehet:

- **VÕI** - „see või see„. Otsib mitut väärtust ja **laiendab** tulemust.
- **JA** - „see ja see“. Kõik tingimused peavad kehtima korraga, **kitsendab** tulemust.

Sama loogikat kasutavad Excel, otsingumootorid ja enamik programme, seega on see enamikule kasutajatele tuttav.

Konto ja Objekt kasutavad eri märke

Funktsioon	Konto	Objekt
VÕI	**,** (koma)	+ (pluss)
JA	& (seadistatav)	**,** (koma)

Miks? Objekt võib koosneda mitmest tasemest, mis on eraldatud komaga (nt `Tallinn,Müük`). Koma on seega juba objekti väärtuse osa ja tähendab Objektil **JA**; VÕI jaoks kasutatakse +. Konto väärtus koma ei sisalda, seega Kontol tähendab koma **VÕI**.

Mis muutub võrreldes vana pearaamatuga

Väli	Vana	Uus	Muutus
Objekt	+ = VÕI, **,** = JA	+ = VÕI, **,** = JA	**ei muutu**
Konto	loend +-ga (`111101:111191+111203`)	loend komaga (`111101:111191,111203`)	+ → **,**

Objekti väljal harjumus ei muutu. **Konto väljal tuleb loendis kasutada nüüd koma, mitte plussi.**

Objekt ja Objekti tase

Filtriväljad **Objekt** ja **Objekti tase** piiravad, milliseid kanderidu aruandes kuvatakse. Neid saab kasutada eraldi või koos.

Väli „Objekt"

Tekstiväli, kuhu saab objektikoodid otse sisestada. Välja kõrval on asetaja (▯), kus objektid on grupeeritud taseme kaupa.

Objekt-välja legend (⊞ nupp):

Märk	Tähendus	Näide
+	**VÕI** - vähemalt üks väärtus; liidab eraldi otsingud	`MÜÜK+TOOTMINE`
,	**JA** - kõik tingimused samal real korraga (kombineerib tasemeid)	`LADU,TLN`
#	ainult **täitmata** objektiga read	#
% (üksi)	ainult **täidetud** objektiga read	%
% (sõnas)	metamärk sõna alguses, keskel või lõpus	`MÜÜ%`
!	**eitus** - kõik, mis ei vasta	`!LADU`

Näited täidetud ja täitmata objekti kohta: wiki: Täidetud ja täitmata objekt.

Objekti kombinatsioonide näited

Näide 1 - kaks kombinatsiooni (õige viis):

> **Objekt:** `(Tallinn,Müük) + (Tartu,Tootmine)`

Leiab read, kus objekt on korraga **Tallinn JA Müük** *või* korraga **Tartu JA Tootmine**. Kombinatsioon „Tallinn + Tootmine„ jääb välja, sest see ei vasta kummalegi grupile.

Näide 2 - ainult komad (sageli tühi tulemus):

> **Objekt:** `(Obj1,Obj2) , (Obj3,Obj4)`

Kuna koma = JA, ei loo sulud eraldi gruppe. Süsteem loeb selle üheks tingimuseks: `Obj1 JA Obj2 JA Obj3 JA Obj4`. Kui objektil on nt ainult 2 taset, ei saa real olla korraga 4 väärtust ja tulemus on tühi. **Kahe erineva kombinatsiooni otsimiseks kasuta gruppide vahel plussi.**

Lihtne pluss vs grupid: `Tallinn + Tartu` leiab kõik read, kus esineb Tallinn või Tartu, sõltumata teistest tasemetest. `(Tallinn,Müük) + (Tartu,Tootmine)` on täpsem - konkreetne tasemete paar peab esinema koos.

Väli „Objekti tase"

Ainuvalik (rippmenüü) - korraga saab valida ühe objekti taseme (nt Osakond, Regioon, Projekt). Kuvatakse ainult selle taseme objektidega seotud read.

Väljade koostoimimine

Kui täidetud on **mõlemad** väljad, peab rida vastama mõlemale tingimusele:

1. real olev objekt kuulub valitud **tasemele**, ja
2. see objekt on üks väljal „Objekt“ loetletud objektidest.

Kui väljal „Objekt„ on objekt, mis ei kuulu valitud tasemele, siis selle objektiga ridu ei kuvata.

> **Objekti tase:** Osakond (tase 3)
>
> **Objekt:** `MÜÜK+TOOTMINE`
>
> Kuvatakse read, mis on seotud taseme 3 (Osakond) objektidega **ning** mille objekt on MÜÜK või TOOTMINE. Kui väljale „Objekt“ lisada teise taseme objekt (nt linn TLN), siis selle objektiga ridu ei kuvata.

Objektifiltri mõju saldodele

Objekti ja objekti taseme filter mõjutab ka saldosid, mitte ainult kuvatavaid kandeid:

- **Algsaldo** = selle objekti varasemate liikumiste summa,
- **Lõppsaldo** = Algsaldo + selle objekti perioodi liikumised.

Nii klapib aruanne alati: Algsaldo + Muutus = Lõppsaldo.

Erinevus vanast pearaamatust. Vanas aruandes objekti taseme filter saldosid ei mõjutanud - näidati konto kogusaldot üle kõigi objektide, kuigi kanded olid filtreeritud. Kuvatud saldo ei vastanud

kuvatud kannetele. Uues aruandes on saldod ja kanded alati samas lõikes.

Eeldus: algsaldo-kanded peavad olema objektiga märgitud. Kui ajalooliselt on algsaldosid ilma objektita, võib objekti järgi filtreeritud algsaldo olla puudulik.

Muutus filter

Muutus filter piirab kanderidu muutuse (summa) suuruse järgi. Operaatorid: **suurem kui** (>), **väiksem kui** (<), **võrdub** (=), **ei võrdu** (`!`).

Arvu ette saab kirjutada märgi + või `-`.

Reegel: märk valib poole (+ positiivsed / - negatiivsed), võrdlus tehakse alati absoluutväärtusega.

Sisestus	Mida kuvatakse
arv ilma märgita (nt `100`)	read, mille muutuse **absoluutväärtus** vastab tingimusele - nii positiivsed kui negatiivsed
`+100`	ainult **positiivsed** read, mis vastavad tingimusele
`-100`	ainult **negatiivsed** read, mille absoluutväärtus vastab tingimusele

Näited

- **suurem kui `100`** → muutus üle 100 **või** alla -100.
- **suurem kui `+100`** → ainult muutus üle +100.
- **suurem kui `-100`** → ainult muutus alla -100 (nt -101, -200). **NB!** Mitte matemaatiline tõlgendus, kus -50 oleks „suurem kui -100„.
- **võrdub `0`** → nullmuutusega read. `+0` ja `-0` ei anna tulemust, sest null pole positiivne ega negatiivne.

Loogika kontroll (QA)

1. **> 100** = **> +100** + **> -100**. *Näidisbaasis: 757 = 362 + 395.*
2. **< 100** on suurem kui **< +100** + **< -100** - vahe on nullmuutusega read. *Näidisbaasis: 908 vs 447 + 439 = 886; vahe 22.* **Kui need klapivad täpselt, on loogikas viga.**
3. **= 0** annab nullmuutusega read (näidisbaasis 22), =`+0` ja =`-0` annavad 0.

Näidisbaasi kontrollarvud

Testbaas: Aeg 01.01.2026-31.07.2026, Kontod tühi (kõik kontod), Detailvaade linnukesega „Kronoloogiline“, muid filtreid pole → **1689 kanderida** (825 positiivset, 842 negatiivset, 22 nullmuutusega).

Operaator	Ilma märgita	+	-
> 100	757	362	395
< 100	908	447	439
> 1000	333	168	165

Operaator	Ilma märgita	+	-
> 6000	186	91	95
= 100	24	16	8
= 0	22	0	0
! 100	1665		

Vaated

Faas I-s on aruandel kaks vaadet (sakki): **Detailvaade** ja **Koondvaade**. Kolmas vaade, **Saldeerimata**, lisandub Faas II-s.

- **Detailvaade** - kõik kanderead konto kaupa. Iga konto kohta read **Algsaldo**, **KOKKU (periood)** ja **Lõppsaldo**.
- **Koondvaade** - üks rida konto kohta: Algsaldo, Deebet, Kreedit, Muutus, Lõppsaldo.
- **Saldeerimata** - lisandub **Faas II-s** (vt *Saldeerimata vaade*).

Kronoloogiline

Detailvaates on „Näita vahesummat„ välja kõrval linnuke **„Kronoloogiline“**. Märgituna kuvatakse kõik kanded ajalises järjekorras üle kõigi kontode (mitte konto kaupa), koos algsaldo ja lõppsaldoga.

Koondvaates seda linnukest ei ole.

Näita/peida kõik read

Detailvaates saab kanderead peita, nii et iga konto kohta jäävad nähtavale ainult summaread.

- Nupp **„Näita/peida kõik read„** asub tabeli kohal, „Näita vahesummat“ välja kõrval.
- **Peidetud olekus** kuvatakse iga konto kohta ainult read **Algsaldo**, **KOKKU (periood)** ja **Lõppsaldo**. Nii saab kiire ülevaate kontode saldodest ja käibest ilma üksikuid kandeid läbi kerimata.
- Uuesti vajutades kuvatakse kõik kanderead tagasi.
- Üksiku konto kanderead saab avada või peita konto rea ees oleva **noolega** (▸ / ▾).

Näita vahesummat

Grupeerib tulemuse valitud lõike järgi. Toimib nii Detailvaates (tehingute kaupa) kui Koondvaates (ainult summa).

Vahesumma lõikes	**Faas**
Objekti lõikes	**Faas I**
Objekti tase N > {taseme nimi} (iga baasis seadistatud tase)	Faas II
Projekti lõikes	**Faas I**
Kliendi lõikes	Faas II
Hankija lõikes	Faas II
KM koodi lõikes	Faas II
Valuuta lõikes	Faas II
Erisoodustuse lõikes	Faas II

Faas II valikuid Faas I rippmenüüs ei ole.

Saldode kuva

- **Algsaldo** ja **Lõppsaldo** kuvatakse märgiga arvuna **Saldo** tulbas (mitte Deebet/Kreedit tulpades). Aktivakonto negatiivne saldo = kreeditsaldo.
- **Deebet** ja **Kreedit** tulbad näitavad **perioodi käivet**.

Ära peida KMK veergu. Summaridade sildid (Algsaldo / KOKKU (periood) / Lõppsaldo) asuvad praegu KMK veerus. Kui KMK veerg „Vali tulbad„ alt peita, kaovad ka need sildid. Faas II-s seotakse sildid KMK veerust lahti.

Vali tulbad

„Vali tulbad“ alt saab aruande veerge näidata ja peita.

- Faas I-s saab peita kõiki veerge, ka **Konto**, **Deebet** ja **Kreedit** veergu. Faas II-s muutuvad need kohustuslikuks ja neid ei saa enam peita.
- **Objekti tasemed** on loendis kujul **„Objekt ▸ [taseme nimi]„** (nt *Objekt ▸ Osakond*). Nool näitab, et tegu on objekti taseme veeruga, mitte üldise „Objekt“ veeruga.
- Loendis on Faas I-s ette valitud väljad, nende hulgas ka **Riigikonto** (konto kaardi väli). Uusi välju saab kasutaja ise lisada Faas II-s - vt *Aruande väljad ja filtrid: Faas I ja Faas II*.

Eksport ja väljatrükk

Aruande saab alla laadida kolmes formaadis: **Excel** (`.xlsx`), **PDF** (`.pdf`) ja **XML** (`.xml`). **CSV** lisandub Faas II-s.

Excel on eraldi nupul, kuna seda kasutatakse kõige rohkem. PDF ja XML (hiljem ka CSV) on sama nupu noole all.

Aruannet saab välja trükkida nupuga **„Trüki„** (brauseri prindivaade).

Keel

- Aruanne on **eesti** ja **inglise** keeles. Keel tuleb **süsteemi keelest** (peamenüü).
- Aruande pealt eraldi keele valikut veel ei ole - lisandub Faas II-s.
- **Võõrkeelsed konto nimed** - ingliskeelses aruandes kuvatakse konto nimi konto kaardi välja „Võõrkeelne nimetus“ alusel.

Faas II - täiendused

Faas II lisab laiendatud filtrid, vahesumma lisalõiked, saldeerimata vaate ja paindlikuma tabelihalduse.

Periood

- **Isiklik vaikimisi periood** - aruande vaikimisi periood võetakse kasutaja isiklikest seadistustest (`Isiklikud → Kasutaja → Vaikimisi → Periood`: täna, eile, eelmine kuu, jooksev kuu, jooksev aasta, 30 päeva, 365 päeva). Kui seal on „(valimata)„, avaneb aruanne perioodiga jooksva kuu algusest kuni tänaseni. *Näide:* kui täna on 20.10.2026, on periood 01.10.2026-20.10.2026.

Laiendatud filtrid

- **Kontsern** - kontserni firmade valik. Kontserni baasis on filtri nimetus **„Firma“** (mitmikvalik).
- **Simulatsioon** - simulatsioonikannete kaasamine või välistamine.
- **Kliendi- ja hankijakaardi väljad** - Klient ja Hankija filtri juurde lisandub mutrivõti, mille kaudu saab filtreerida kliendi- ja hankijakaardi väljade järgi (seotud andmekaardi väljad).
- **Kasutaja** - kasutajapõhine filter.
- **Kande lisaväljad** - uus filtrisektsioon **LISAVÄLJAD**, kus saab filtreerida kande/dokumendi lisaväljade järgi (nt Artikli kood, Olemus).
- **Konto kaardi väljad ja lisaväljad** - filtreerimine konto kaardi väljade ja lisaväljade järgi mutrivõtme kaudu, vt allpool.

Konto kaardi väljad (mutrivõti)

Uues aruandes lisatakse seotud andmekaardi välju filtrisse **mutrivõtme** kaudu (vanas pearaamatus oli selleks „+„ nupp). Konto filtri juures oleva mutrivõtme alt saab valida, milliste **konto kaardi väljade** järgi filtreerida, ja neid ka peita. Valitud väli ilmub Konto alla eraldi filtriväljana, kombineerub Konto filtriga (JA) ja toetab sama süntaksit (üksikväärtus, loend, vahemik).

Sama põhimõte kehtib kõigil seotud andmekaartidel: näiteks **Hankija** filtri mutrivõtme alt valitakse hankijakaardi väljad ja **Klient** filtri alt kliendikaardi väljad.

Konto kaardi väljadest saab valida nt **Riigi konto** või konto kaardi **„Korr. konto“** (konto vaikimisi vastaskonto, mis erineb KANDED all olevast kande vastaskontost).

Näide: Riigikonto. Avaliku sektori asutustel on konto kaardil väli **„Riigi konto„**, ja ühe riigi kontoga võib olla seotud mitu oma kontot (nt `551103` ← 525812, 525832, 528101).

- `Kontod:` tühi + `Riigi konto: 551103` → kontod, mille kaardil on Riigi konto `551103`;
- `Riigi konto: 550000:559999` → kontod, mille Riigi konto jääb vahemikku.

Kasutatakse konto kaardi päris „Riigi konto“ välja. Osal juurutustest on riigi konto ka lisaväljal (workaround) - uus lahendus seda ei vaja.

Konto lisaväljad

Konto kaardi lisaväljad valitakse **konto lisaväljade mutrivõtme** alt. Valikus on lisaväljad, mille lisavälja kaardil on märgitud **„Nähtav aruandes„** ja **„Filtreeritav aruandes“**. Vanas pearaamatus sai valida kuni **kolm** lisavälja, uues ei ole nende arv piiratud.

Vahesumma lisalõiked

Lisanduvad **objekti tasemete**, **Kliendi, Hankija, KM koodi, Valuuta** ja **Erisoodustuse** lõiked (vt *Näita vahesummat*).

Vahesumma objekti taseme lõikes

„Näita vahesummat„ valikus on „Objekti lõikes“ järel eraldi valik iga baasis seadistatud objekti taseme kohta, kujul **Objekti tase {nr} > {taseme nimi}** (nt *Objekti tase 1 > Pinnad*, *Objekti tase 5 > Osakond*). Tasemete loend ja nimed tulevad objekti tasemete seadistusest.

Valitud taseme puhul tehakse grupid **ainult selle taseme objekti järgi**:

- **Grupp = üks selle taseme objekt** (nt KONTOR, MÜÜGISAAL). Kande teiste tasemete objekte grupi moodustamisel ei arvestata.
- **Grupi all** on selle objekti kanded ja read **Algsaldo**, **KOKKU (periood)** ja **Lõppsaldo**. Algsaldo + Muutus = Lõppsaldo.
- **Puudub** - kanded, millel valitud taset pole, lähevad viimasesse gruppi „Puudub„.
- **Lõppsumma** on sama mis ilma vahesummata aruandes - kõik kanded on sees, ainult taseme

objektide kaupa jaotatud.

Erinevus „Objekti lõikes“ valikust. „Objekti lõikes„ teeb grupid kande **kõigi objektide kombinatsiooni** järgi (nt `MÜÜK,KONTOR` ja `MÜÜK,M.TAMM` on eraldi grupid). „Objekti tase 5 > Osakond“ paneb mõlemad ühte gruppi `MÜÜK`.

Tulemus on sama mis **Bilansis**, kui seal on „objektid laiali„ ja sama tase.

Vahesumma erisoodustuse lõikes

Grupeerib kontod **erisoodustuse koodi** (TSD lisa 4/5 rida) kaupa - EMTA-sse saadetava TSD andmete kontrollimiseks. Kood on määratud **konto kaardil** (väli ERISOODUSTUS).

- **Detailvaade:** kanded koodi kaupa, iga koodi vahesumma.
- **Koondvaade:** kontod koodi kaupa, iga koodi vahesumma ja üldkokku.
- Kuvatakse **ainult kontod, millel on erisoodustuse kood**.

Koondvaade korr. kontode lõikes

Linnuke **„Korr. konto“** (Näita vahesummat järel) näitab Koondvaates iga konto all:

- **korrespondeerivaid kontosid** koodi ja nimega, igaüks oma Deebet/Kreedit summaga;
- korr. kontot **tema loomulikul poolel** (nt konto 211000 Ostjad deebet → Müügitulu **kreedil**);
- summarida **„Korr. kontod kokku„** - selle Deebet võrdub konto Kreeditiga ja vastupidi.

Saldeerimata vaade

Bruto esitus: Algsaldo ja Lõppsaldo jaotatakse **Deebet** ja **Kreedit** tulpadesse (loomulikul poolel). Detailvaates on saldo neto kujul, märgiga Saldo tulbas.

Saldeerimata vaates toimib ka **„Näita vahesummat“** kõigis lõigetes: Objekt, objekti tasemed, Projekt, Klient, Hankija, KM kood, Valuuta ja Erisoodustus.

Väljad ja tabelihaldus

- **Valitavad väljad ja Lisaväljad** - registris „Valitavad väljad„ ja lisavälja kaardil saab märkida, kas väli on **„Nähtav aruandes“** („Vali tulbad„ nimekirjas) ja/või **„Filtreeritav aruandes“** (filtris). Vt *Aruande väljad ja filtrid: Faas I ja Faas II*.
- **Kogused** - koguste veerud.
- **Numbri täpsus** - `0,01` / `0,1` / `1` / `1000` / `1 mln` kõigile numbriveergudele korraga.
- **Sortimine** - Sort1 / Sort2.
- **Summaridade sildid** eraldatakse KMK veerust.
- **Kohustuslikud veerud** - Konto, Deebet ja Kreedit on lukus ega ole „Vali tulbad„ alt peidetavad.

Eksport

- **CSV** lisandub ekspordi nupu noole alla.

Keel

- Keele valik aruande pealt.
- Teised keeled (nt läti, leedu, soome).

Oma aruandeõigus

- **Oma** õiguse tugi (vt *Pearaamatu aruande õigused*).

Pearaamatu aruande õigused

Uues pearaamatu aruandes toetab Faas I **Laiendatud** õigust. **Oma** õiguse tugi lisandub **Faas II-s**.

Aruandeõigustega saab määrata:

- kas kasutaja saab Pearaamatut avada;
- milliste kontode andmeid kasutaja näeb;
- kas tulemusi piiratakse kasutajale määratud objektiga.

Arvesta ka Bilansi ja Kasumiaruande õigustega, sest nendest aruannetest saab avada konto detailvaate Pearaamatus.

Õiguste tasemed

Õigus	Kasutaja võimalused
Määramata	Kasutaja ei näe aruannet.
Keelatud	Aruande kasutamine on keelatud.
Oma	Kasutaja näeb ainult talle lubatud aruandekirjeldustes olevaid kontosid.
Laiendatud	Kasutaja näeb aruannet talle määratud parameetri (nt objekti) piiranguga.
Kõik	Kasutaja näeb aruannet piiranguteta.

Seadistamine: `Seadistused → Üldine → Kasutajad/Kasutajagrupid → Muuda õigusi → Aruanded`

Pearaamatu, Bilansi ja Kasumiaruande õigused peavad olema omavahel kooskõlas. Kui Bilanss on piiratud, kuid Pearaamatul on õigus **Kõik**, näeb kasutaja Pearaamatu kaudu rohkem andmeid kui

Bilansis.

Soovitatavad kombinatsioonid

Vajadus	Bilanss	Kasumiaruanne	Pearaamat
Ainult kindlad bilansikontod	Oma	Määramata või Oma	Oma
Ainult kindlad kasumiaruande kontod	Määramata või Oma	Oma	Oma
Kindlad bilansi- ja kasumiaruande kontod	Oma	Oma	Oma
Kõik kontod, kuid ainult kasutaja objekt	Laiendatud	Laiendatud	Laiendatud
Kõik andmed piiranguteta	Kõik	Kõik	Kõik
Pearaamatu kasutamine keelatud	vastavalt vajadusele	vastavalt vajadusele	Keelatud

Laiendatud õigus - ainult kasutaja objekti andmed

Kasuta, kui kasutaja võib näha kõiki kontosid, kuid ainult enda objektiga seotud andmeid.

1. **Määra kasutajale objekt**, nt kasutaja `JUTA` → objekt `JUTA`.
2. **Määra õigused:** Bilanss → Laiendatud, Kasumiaruanne → Laiendatud (kui vaja), Pearaamat → Laiendatud.

Kasutaja näeb kõiki talle kättesaadavaid aruandekirjeldusi, kuid summad ja kanded piiratakse tema objektiga. Eraldi aruandekirjeldusi ega välja **Kasutaja** täitmist pole vaja - see on mõeldud **Oma** õiguse jaoks.

Näide

Konto	Objekt	Summa
1000 Pank	JUTA	1 000
1000 Pank	MARI	2 000
4000 Müügitulu	JUTA	5 000
4000 Müügitulu	määramata	3 000

Kasutaja JUTA (objekt `JUTA`, õigus **Laiendatud**) näeb kontol 1000 summat **1 000** ja kontol 4000 summat **5 000**. Ta ei näe objektiga `MARI` ega objektita kannete summasid.

Objekti piirang kehtib ka Bilansist või Kasumiaruandest Pearaamatusse liikudes. Kasutaja ei saa objekti filtrit muutes või eemaldades näha teiste objektide ega objektita kannete andmeid.

Oma õigus - ainult kindlad kontod (Faas II)

Kasuta, kui kasutaja võib näha ainult kindlate kontode väljavõtteid. Lubatud kontod määratakse Bilansi ja/või Kasumiaruande kirjelduse kaudu.

1. **Süsteemiseadistus:** `Finantsaruannetest saab avada seotud pearaamatu oma õigusega → Jah`

2. **Õigused:** Pearaamat → Oma; Bilanss → Oma ja/või Kasumiaruanne → Oma (vastavalt sellele, millise kirjelduse kaudu kontod määratakse).
3. **Aruandekirjeldus:** koosta Bilansi või Kasumiaruande kirjeldus ainult lubatud kontodega ja lisa väljale **Kasutaja** komadega eraldatud kasutajakoodid, nt `JUTA,MARI`. Oma õigusega kasutaja näeb ainult neid kirjeldusi, kus on tema kasutajakood.

Pearaamatu avamine

- **Bilansist või Kasumiaruandest** - konto summale vajutades (ühe konto kaupa).
- **Otse Pearaamatust** - kasutaja näeb ainult talle lubatud kontosid. Mitu kontot korraga: sisesta need komadega, nt `100001,100002,110001`.

Piiratud kontodega aruande salvestamine

Uues aruandes salvestatakse aruanne valikuga **Uus ▾ → Salvesta vaade** (`Ctrl+S`), vt *Aruande salvestamine*.

Vanas pearaamatus sisestati piiratud kontodega aruande salvestamisel kontod plussiga, nt `100001+100002+110001`. Loend ei anna õigust täiendavatele kontodele.

Kasutaja ei näe kontosid, mida tema aruandekirjeldustes ei ole - ei konto filtrit muutes, salvestatud aruannet avades ega Bilansist/Kasumiaruandest liikudes.

Kõik õigus

Kui kasutaja võib näha kõiki kontosid, objekte ja kandeid: Bilanss → Kõik, Kasumiaruanne → Kõik, Pearaamat → Kõik.

Oluline teada

- **Oma** piirab nähtavaid aruandekirjeldusi ja nende kaudu kontosid.
- **Laiendatud** piirab andmeid kasutajale määratud parameetri (nt objekti) järgi.
- **Kõik** annab piiranguteta ligipääsu.
- Aruandeõigus kehtib ka ekspordile.
- Salvestatud aruanne ei anna kasutajale rohkem õigusi, kui tal on avamise hetkel.
- Kui konto on kasutajale finantsaruande kaudu nähtav, kuvatakse selle lubatud andmed sõltumata dokumendi- või kandetüübiõigustest.

From:
https://wiki.directo.ee/ - **Directo Help**

Permanent link:
https://wiki.directo.ee/et/nominal_ledger_report

Last update: **2026/10/29 08:11**